

VEĆU ZA STUDIJE PRI UNIVERZITETU

UNIVERZITETA U BEOGRADU

PRIJAVA TEME ZA IZRADU MASTER RADA

Obraćam se Veću za studije pri Univerzitetu Univerziteta u Beogradu sa molbom da mi se, kao studentu akademskih studija Obrazovne politike odobri izrada master rada

Naslov teze:

Izgradnja građanske političke kulture u školi – analiza sadržaja priručnika za građansko vaspitanje

Naučni cilj predložene teze

Funkcionisanje demokratskih institucija u državi u velikoj meri zavisi od znanja, stavova i vrednosnih pozicija građana, koji utiču i na njihov odnos prema ideji demokratije i različitim aspektima političkog procesa. Škola predstavlja jedan od ključnih agenasa socijalizacije tokom koje usvajamo određene vrednosti na kojima se temelje osnove demokratske političke kulture i građanskog vaspitanja. Škola utiče na prenošenje kulturnih obrazaca, vrednosti i stavova uz pomoć kojih je moguće oblikovati kompetentne građane koji su spremni da preuzmu odgovornost i uživaju svoja građanska prava. U tom smislu, posebno značajnu ulogu unutar školskih kurikuluma ima predmet građansko vaspitanje. Ovaj predmet je u Srbiji uveden sa ciljem da se, u što kraćem roku i što kvalitetnije, potpomogne empirijsko sticanje političke kulture kod učenika, kako bi ih pripremilo za aktivno uključivanje u politički proces i efikasno obavljanje različitih budućih uloga u društvu u kojima će uzimati učešće.

Naučni cilj ove teze je da preispita značaj predmeta građansko vaspitanje u sticanju građanske političke kulture kod učenika. Društveni cilj ove teze je doprinos boljem razumevanju predmeta građansko vaspitanje i njegovih ishoda.

Cilj ove teze

Cilj ove teze je da prikaže na koji način i u kojim segmentima predmet građansko vaspitanje doprinosi izgradnji i jačanju građanske političke kulture kod učenika. Osnovno pitanje je koliko su sadržaji priručnika u funkciji objašnjenja građanske političke kulture, društvenih pojava, aktera i događaja. Preporuke koji bi proizišle na osnovu analize priručnika za građansko vaspitanje bile bi usmerene ka poboljšanju efikasnosti rada u okviru predmeta u cilju jačanja političke kulture kod učenika. Sami priručnici su napisani pre 14 godina, te je jedna od namera rada da preispita da li postoji potreba da se u određenim delovima ovi priručnici modifikuju, izmene i/ili dopune, te će i ovaj rad težiti da odgovori i na ovo pitanje.

Predmet rada:

Predmet rada je izgradnja političke kulture u školi. Politička kultura se stiče kroz niz aktivnosti u školi, a posebno pohađanjem predmeta građansko vaspitanje. Rad nastoji da rekonstruiše na koji način se uz pomoć predmeta građansko vaspitanje konstruiše građanska politička kultura, i da li se ona može uspešno, iz supkulturalnih okvira škole i školskih kurikuluma preliti, kada za to dođe vreme, u postojeći politički sistem. Razlog odabira ove teme je želja da povežem znanja stečena na osnovnim akademskim studijama na Fakultetu političkih nauka sa znanjima stečenim na master studijama.

Metode rada:

Metoda rada bila bi analiza sadržaja, a uzorak analize priručnici za profesore građanskog vaspitanja. Analiza sadržaja je istraživačka metoda, koja nam na sistematičan, kvantitativan i objektivan način omogućava da dodjemodo podataka o sadržaju poruke, odašiljaču poruke, primaocu poruke i potencijalnom/ nameravanom efektu poruke.¹ Istraživanje ovom metodom bilo bi fokusirano na to “šta se kaže” i “kako se kaže” u priručnicima, s’ obzirom da to ima dalji efekat i uticaj na dalje prenošenje poruka samim učenicima.

¹ Šušnjić Đ., Kritika metode, Niš, 1973. , str. 247.

Struktura rada:

Uvod

Prvo poglavlje

Teorijski okvir: Definisanje građanske političke kulture i oblika njenog sticanja i prenošenja

Drugo poglavlje

Situiranje problema: Predmet građansko vaspitanje u kontekstu društva Srbije

Treće poglavlje

Metod i uzorak

Četvrto poglavlje

Rezultati istraživanja: Analiza sadržaja priručnika za građansko vaspitanje

- Analiza sadržaja priručnika za prvi razred
- Analiza sadržaja za drugi razred
- Analiza sadržaja za treći razred
- Analiza sadržaja za četvrti razred

Peto poglavlje

Preporuke za unapređenje i poboljšanje priručnika za građansko vaspitanje

Zaključak

Literatura:

- ≈ Almond Gabriel, Sidni Verba, *Civilna kultura*, Zagreb 2000.
- ≈ Avramović Zoran, *Država i obrazovanje*, Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, 2003.
- ≈ Bazić Jovan, *Društveni aspekti obrazovanja*, Institut za političke studije, Beograd, 2012.

- ≈ Baucal, A., Radić Didić, R., Džamonja Ignjatović, T., (2009.): *Građansko vaspitanje u osnovnim i srednjim školama u Srbiji*, u Godišnjak FPN, 03/2009, Beograd
- ≈ Bojičić D., Borković T., Bukvar demokratije i tolerancije, Dereta, Beograd
- ≈ Božilović Nikola, *Kultura i identiteti na Balkanu*, Filozofski fakultet u Nišu, Centar za sociološka istraživanja, Niš, 2007
- ≈ Gidens Entoni, Sociologija, Ekonomski fakultet u Beogradu, Beograd 2007.
- ≈ Đurišić-Bojanović M. (2003), *Uvođenje predmeta Građansko vaspitanje“, Verska nastava i Građansko vaspitanje u školama u Srbiji*; Institut za pedagoška istraživanja, Beograd
- ≈ Vasović Mirjana, *U pedvorju politike*, Službeni glasnik, Beograd, 2007.
- ≈ Epl Majkl, „Ideologija i kurikulum“, Fabrika knjiga, Beograd, 2012.
- ≈ Ivanović Stanoje, *Savremeno društvo i obrazovanje*, Ministarstvo prosvete Republike Srbije, Beograd, 1996.
- ≈ Ivković Miomir, *Obrazovanje u društvenom kontekstu*, Studentski kulturni centar, Niš, 1999.
- ≈ Ivić I. i Havelka N., *Proces socijalizacije kod dece*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1982.
- ≈ Joksimović Snežana, *Razvoj demokratskih vrednosti u školi*, Demokratija, vaspitanje, ličnost, - Intitut za pedagoška istraživanja, Beograd, 1997.
- ≈ Joksimović Snežana, *Mladi u društvu vršnjaka*, Institut za pedagogijska istraživanja Filozofskog fakulteta, Zagreb, 1986.
- ≈ Koković Dragan, *Društvo i obrazovni kapital*, Mediterran Publishing, Novi Sad, 2009.
- ≈ Koković Dragan, *Sociologija obrazovanja*, Filozofski fakultet, Novi sad, 1992.
- ≈ Kačapor Sait, *Istorijski pregled nastanka i razvoja škole*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1996.
- ≈ Kuvačić Ivan, *Sociologija*, Školska knjiga, Zagreb, 1989.
- ≈ Kuvačić Ivan, *Funkcionalizam u sociologiji*, Napred, Zagreb, 1990
- ≈ Lorencer Alfred, *Teorija socijalizacije*, Nolit, Beograd, 1984.
- ≈ Marković Živko, *Individualizacija i socijalizacija*, Naučna knjiga, Beograd, 1999.
- ≈ Osmanlić Iljaz (2007), *Razvoj građanskog društva i obrazovanje*, Učiteljski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd

- ≈ Pavlović Zoran (2012), *Pohađanje nastave građanskog vaspitanja kao činilac političkog znanja, prodemokratskih uverenja i političkog aktivizma mladih*, Naučni rad, Psihološka istraživanja, Vol. XV (2)
- ≈ Pečujlić M. I Milić V., *Metodologija društvenih nauka*, Beograd, 2003.
- ≈ Podunavac Milan, *Princip građanstva i poredak politike*, Fakultet političkih nauka, Beograd, 2001.
- ≈ Popadić Dragan, *Slobodna zona u srednjim školama*, Fond B92, Beograd, 2008
- ≈ Ratković Milan, *Preobražaj škole*, NIU „Misao“, Novi Sad, 2004
- ≈ Ristanović Slobodan, *Obrazovanje i društvo*, Ksena, Loznica, 1995
- ≈ Spasenović Vera, *Vršnjački odnosi i školski uspeh*, Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, 2008
- ≈ Stojković Branimir, *Kultura*, Clio, Beograd, 2011
- ≈ Stojanović Đorđe, *Građansko društvo*, Medijska knjižara Krug, Beograd, 2006.
- ≈ Stojak Ruci, *Metoda analize sadržaja*, Sarajevo, 1990.
- ≈ Tejlor Čarls, *Prizivanje građanskog društva*, Beogradski krug, Beograd, 2000
- ≈ Šranger Eduard, *Psihologija mladalačkog doba*, Geca Kon, Beograd, 1938.
- ≈ Education for global citizenship, Education above all, Doha, Qatar, 2012
http://www.ineesite.org/uploads/files/resources/EAA_Education_for_Global_Citizenship.pdf
- ≈ Verba Sidney, *Participation and Political Equality*, University of Chicago Press, Chicago, 1987.
- ≈ EURYDICE, Thematic report: *Citizenship Education in Europe*, 2012
- ≈ Priručnici za građansko vaspitanje za srednju školu

Radna biografija

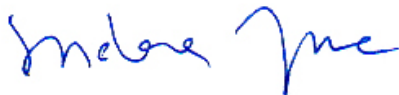
Milan Trpković je rođen u Beogradu 25.06.1988. godine. Završio je Fakultet političkih nauka u Beogradu, smer politikologija sa prosečnom ocenom 8,36. U toku studiranja se bavio društvenim aktivizmom i pohađanjem obrazovnih programa i seminara. Alumnista i stipendista je Beogradske otvorene škole gde je pohađao nekoliko obrazovnih programa. Master studije obrazovne politike pohađa od 2013. godine sa prosečnom ocenom 8,57. Od stranih jezika govori engleski i koristi se grčkim.

Mentor

Doc. dr Isidora Jarić

Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu

Odeljenje za sociologiju

Kandidat

Milan Trpković

Predloženi članovi komisije:

1. Doc. dr Tinde Kovač Cerović

Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu, Odeljenje za psihologiju

2. Prof. dr Nada Korać

Fakultet pedagoških nauka u Jagodini, Univerzitet u Kragujevcu